

Kazy Zoltán

A TANÁR ÚRRÓL

Prof. Dr. Czeizel Endre orvos-genetikus emlékére (1935-2015)

Cipszernek mondta magát. Felmenői Németországból telepedtek be Magyarországra. Felmenői szobafestők és mázolóok voltak. Az iskolába való felvételének az volt a feltétele, hogy a szülők fessék ki az iskolát. Az egyetemre pedig egyszerűen befocizta magát. Ennek elvégzése után szülész-nőgyógyászként próbálkozott, majd a genetika felé fordult, amely elmaradott, alig ismert volt akkor hazánkban. Itt talált lehetőséget magának.

Német és kifogástalan angol tudása megnyitotta előtte a kapukat. A Genetikai Ártalmak Társadalmi Megelőzése Alapítványának igazgatója lett. A szülészeti intézetek hozzá küldték jelentéseiket. Így alapította meg a Veleszületett Fejlődési Rendellenességek Kóroki Monitorját. Ez lett a világ legnagyobb homogén népességre alapozott adatbázisa. Megalkotta és bevezette az Optimális Családtervezési Modellt.

Rengeteg népszerűsítő és tudományos dolgozatot írt. Elmondása szerint legalább 300-zal többet, mint az összes akadémiai tag együtt. Sokat szerepelt a tévében és élőben vála-szolt a felvetett kérdésekre.

Csodálatos memóriája volt. Ezt volt szerencsém rendeléseim észrevenni, ugyanis egy ideig a II. sz. Női Klinikán volt rendelése és a főnököm odarendelt melléje, hogy tanuljak és kontrolláljam is. Egy ambuláns lapot adtam a keze alá egy idősebb asszonyról, aki a dokumentáció szerint 5 évvel ezelőtt volt a tanár úrnál. Mielőtt még ránézett volna a lapra, már mondta is: Mária, mikor is láttam, és mi történt azóta?

Sokszor kértek tőle véleményt, genetikai okot keresni a terhesség megszakításra. Ő mindig terhességpárti volt, főleg tudva azt, hogy máshol, főként külföldön újszülötteket keresnek örökbe fogadásra. Így, szereteágazó kapcsolatai révén oda irányította a megszakításra jelentkező terhest szülni, ill. örökbe adni. Sajnos 1998-ban egy ügy " *dávodi kislány* "- ként elhíresülve került a sajtóba. Ezt feltehetően ellenségei fújták fel. Ennek elítéltjei is voltak.

A gyermektelen házaspároknak is segített gyermeket vállalni. Kivizsgálás után a megfelelő esetben spermabevitelt is végzett donorspermából. Ha nem volt semmi lehetőség saját gyermek kiviselésére, akkor béranyaságot, ill. örökbefogadást javasolt és segítette ennek létrejöttét.

Sok bölcs tanácsot adott. Bennem 2 ilyen maradt meg: 1. ne a WC után, a WC előtt moss kezet! 2. ne hátulról előre, hanem előlről hátra töröld ki magad. Tévés népszerűsítő és oktató előadásairól nemzetünk egészséges életmódra nevelőjére, atyjára tekinthetünk / Jövők titkai, MTV-Minerva kiadásában /

Gyurcsány Ferenc felkérte egészségügyi miniszternek, de ő nem fogadta el.

Czeizel Endre professzor 2000-ben Kennedy-díjat kapott, sőt Nobel díjra is esélyes volt.

Bár a pletyka szerint kedvelte a nőket, rendes családja volt. Házasságából 3 gyermeke született: 2 fiú és egy lány. Barbara, akit a legjobban szeretett. Ő egy akkor feltűnt politikushoz, Fodor Gáborhoz ment férjhez, akit a tanár úr nem kedvelt. Elmondása szerint ezután kapcsolata velük levelezésre korlátozódott.

Volt egy második családja is, Dóra, akitől még 2 gyermeke született.

Volt néhány olyan időszak, amikor a tanár úr eltűnt a szemek elől egy darabig, tehát nem volt elérhető. Azt lehetett gondolni, hogy külföldön van. Egy ilyen szünet után megkérdeztem, hogy hol volt? Erre megmutatta a két kezét, amelyeken én semmi különösét nem vettem észre. Majd azt mondta: rákos vagyok. Leukémiája volt. Nyolcvanéves korában hunyt el.

Hamvait a 2 család az óbudai temetőben helyezte örök nyugalomra egy négyszögletű sötét sírkövel.